

Dygnitarz sowiecki uciekł do Tokio

W Chabarowsku działa specjalna komisja, przysłana przez Jeżowa, i bada przyczyny ucieczki Samojłowicza

Tokio. (A. T. E.) Gen. Łuszkow, sowiecki komisarz spraw wewnętrznych na Dalekim Wschodzie, który uciekł z Rosji do Mandżukuo, przybył w sobotę do Tokio pod eskortą oficerów japońskich.

Ucieczka jego przypisywana jest w Tokio odkryciu przez tajną policję sowiecką planu zamordowania Stalina i obalenia obecnego rządu. Jednym z głównych organizatorów zamachu miał być Łuszkow.

Rząd sowiecki ma być zaalarmowany ucieczką Łuszkowa, ponieważ generał jest w posiadaniu szeregu ważnych danych o tajnych planach wojskowych ZSRR.

Aresztowania w związku z ucieczką

Moskwa. (ATE) Ucieczka szefa dalekowschodniej ekspozytury NKWD (GPU) Łuszkowa - Samojłowicza na terytorium mandżurskie, pociągnęła za sobą represje i aresztowania wśród dowódców sowieckich wojsk pogranicznych i funkcjonariuszy sowieckiej służ-

by bezpieczeństwa na Dalekim Wschodzie.

Ogólna liczba aresztowanych ma wynosić kilkadziesiąt osób.

W Chabarowsku bawią trzech wysłanników ludowego komisarza spraw wewnętrznych Jeżowa, którzy prowadzą dochodzenie w sprawie sensacyjnej ucieczki Samojłowicza. Aresztowani w związku z tym funkcjonariusze państwowi i partyjni wysyłani są natychmiast z Chabarowska do Moskwy.

W związku z tymi represjami należy przypomnieć, że w ostatnich miesiącach wielu wybitnych działaczy partyjnych i dowódców armii „czerwonej” na Dalekim Wschodzie zostało aresztowanych. Wymienić należy pierwszego sekretarza krajowego komitetu partii komunistycznej na Dalekim Wschodzie Warejkisa oraz jego następcę Stacewicza. Aresztowano również jednego z wyższych oficerów sztabu marsz. Blüchera kombrigą Wasienkowa. Ten sam wreszcie los spotkał komisarza politycznego armii „czerwonej” na Dalekim Wschodzie Krawceja oraz jego następcę Mazepowa. Zniknął również bez śladu dowódca nadmorskiej grupy armii dalekowschodniej Lewandowski.

Kalinina na Kremlu sowiecki medal jubileuszowy, z okazji 20 rocznicy istnienia armii czerwonej. Wbrew pogłoskom, jakoby marsz. Blücher po otrzymaniu odznaczenia odjechał do Chabarowska, pozostał on w Moskwie nadal. Obecnie kursują pogłoski, że marsz. Blücher odbywa liczne konferencje z komisarzem politycznym Mechlisem i dobrał sobie liczną grupę współpracowników, z którymi udać się miał do Chabarowska. Tymczasem do Chabarowska marsz. Blücher dotychczas nie przybył. Wskutek tego panuje przeświadczenie, że odbywa on obecnie inspekcję oddziałów armii czerwonej w Mongolii zewnętrznej.

Budienny w odstawce?

Moskwa. (PAT). Do Najwyższej Rady Republiki Rosyjskiej wybrano 66 wojskowych, w tej liczbie marszałków Woroszyłowa i Bluechera.

Dziś już można twierdzić z całą pewnością, że marszałek Budienny wybrany nie został.

MARSZAŁEK BLUECHER

Wywiad Samojłowicza udzielony prasie japońskiej

Tokio. (PAT). Agencja Domei donosi, że b. szef GPU na Dalekim Wschodzie Henryk Samojłowicz, który zbiegł do Mandżukuo, udzielił przedstawicielom prasy japońskiej wywiadu, w którym na wstępie oświadczył, że jest przeciwnikiem Stalina, natomiast „nie zdradził swej ojczyzny i współobywateli”.

Samojłowicz (pseudo Łuszkow) ożnajmiał, że postanowił uciec z ZSRR z chwilą, gdy został odwołany do Moskwy wraz z kierownikiem partyjnym na Dalekim Wschodzie Stacewiczem. Początkowo próbował ucieczki przez punkt graniczny Grodekowo, lecz z powodu trudności zmienił plan i przekroczył granicę w pobliżu m. Posjet. Decyzja ucieczki trwała długo, ponieważ Samojłowicz nie chciał narażać swych krewnych i przyjaciół, pozostałych w Sowietach, jednak w końcu postanowił zbiec z ZSRR, by ujawnić wobec świata tajemnice terrorystycznej dyktatury oraz polityki sowieckiej, by w ten sposób pomóc ludności sowieckiej, cierpiącej ponad wszelki wyraz.

Samojłowicz zdaje sobie sprawę z własnych zbrodni, ponieważ był wybitnym współpracownikiem terrorystycznej dyktatury, która zmasakrowała dziesiątki tysięcy ludzi. Japonię wybrał jako kraj azylu jedynie ze względów geograficznych, lecz mimo to wyraził wdzięczność za udzielenie mu schronienia. Bezpośrednim powodem ucieczki była obawa przed czystką, lecz głębsza jej przyczyna tkwi w rozczarowaniu wobec obecnego reżimu, panującego w ZSRR.

Samojłowicz-Łuszkow oświadczył dalej, że brał udział w dochodzeniach, poprzedzających procesy opozycji lewicowej w latach 1935 i 1936. Wedle Samojłowicza oskarżenia w tych procesach były dowolnie sfałszowane celem pozbycia się opozycjonistów. Zeznania oskarżonych zostały wymuszone za pomocą straszliwych tortur. Jeśli nawet zdarza się, że któryś z oskar-

żonych odwołuje zeznania złożone w GPU, podczas publicznego procesu — to natychmiast po powrocie do więzienia na Łubiance staje się ponownie uległy.

Samojłowicz-Łuszkow ostrzega naród japoński przed sowieckimi przygotowaniem wojennymi. Moskwa udzielając pomocy wojskowej Chinom dąży do wciągnięcia Japonii w wojnę, podczas której pragnie zadać jej klęskę. Wojska sowieckie skoncentrowane na wschód od Jeziora Bajkalskiego wynoszą 400.000. Znajduje się tam ponadto 200 samolotów, zaś w okolicach Władywostoku skoncentrowano 90 łodzi podwodnych. Ostatnio przybyło na Daleki Wschód 25 dywizyj strzelckich.

Chiny — wedle Samojłowicza-Łuszkowa — stanowią narzędzie polityki moskiewskiej. Sympatie Moskwy wobec Chin są obłudne. Ostatnio aresztowano w ZSRR 11.000 Chińczyków, z których 8.000 zesłano. Moskwa dąży do zbolshewizowania Chin po ich wyzłapaniu.

Czystka wciąż trwająca w Sowietach nie ogranicza się do wybitniejszych komunistów i wyższych wojskowych. Masowe areszty w szeregach czerwonej armii i wśród ludności cywilnej, są na porządku dziennym. Pomimo, że czystka stwarza możliwości szybkiego awansu dla młodzieży, nastroje wrogie wobec reżimu rosną wśród młodzieży, podobnie jak wśród całej ludności ZSRR.

A gdzie jest Blücher?

Moskwa. (A. T. E.) Wielkie zainteresowanie w stolicy sowieckiej wzbudzają sprzeczne wiadomości, co do miejsca pobytu marsz. Blüchera.

Został on wezwany do Moskwy przed miesiącem i brał udział w rokowaniach z delegatem chińskim Sun-Fo. Po tych rokowaniach Blücher pozostał w Moskwie i otrzymał z rąk

Wycieczka Polskiego Zw. Narodowego z Ameryki opuściła Poznań i wyjechała do Częstochowy

Poznań, 4. 7. Goszcząca od soboty w Poznaniu wycieczka Polaków z Ameryki, członków Związku Narodowego Polskiego, udała się w niedzielę autobusami do Kórnika, gdzie zwiedziła zamek z jego pamiątkami.

Po powrocie do Poznania mili go-

wobec licznie zebranych mieszkańców Poznania przybyłych do parku, by być świadkami tej uroczystej chwili.

W czasie uroczystości Polacy z Ameryki odśpiewali hymny państwowe amerykański i polski, po czym przemówienia okolicznościowe wygłosili ko-

Wycieczka Związku Narodowego Polskiego po złożeniu wienca u stóp pomnika Wilsona.

ście spożyli obiad, po czym udali się pieszo do parku Wilsona, by w przeddzień święta narodowego Stanów Zjednoczonych złożyć wieniec u stóp pomnika Wilsona. Rodacy nasi weszli do parku w pochodzie, na którego czele szli harcerze polscy z Ameryki, niosący sztandary amerykański i polski Związku Narodowego Polskiego, oraz delegacja w osobach kierowników wycieczki pp. dyr. Franciszka Synowca, Franciszki Dymek i Piotra Kozłowskiego z wienцем z białoczerwonych kwiatów o wstęgach barw amerykańskich i polskich. Wieniec ten złożono u stóp pomnika prezydenta Wilsona

lejno pp. Kozłowski, dyr. Synowiec, Dymek i sekretarz generalny Opieki nad Rodakami na Obczyźnie p. Anna Smoczyńska. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem przez zebranych „Boże coś Polskę”.

Spod pomnika rodacy nasi udali się na zwiedzenie Palmiarni, którą byli zachwyceni, następnie w kawiarni parkowej spożyli podwieczorek.

O godz. 23.30 goście udali się na dworzec i pełni miłych wrażeń z pobytu w Poznaniu, o którym wyrażali się z wielkim uznaniem, odjechali o godz. 0.39 do Częstochowy, by złożyć tam hołd Królowej Korony Polskiej

Sensacyjna porażka Warty ze Smigłym

Wilnianie pokonali drużynę zielonych 3:2 na własnym boisku

Poznań — Przyjazd drużyny wileńskiego WKS Smigły spowodował na boisku Warty liczne rzesze sportowców, ciekawych pierwszego występu ligowego w Wilnie w Poznaniu. Ci co oczekiwali sensacji nie zawiedli się w swoich oczekiwaniach. Beniaminek ligi najniebezpieczniej w świecie bowiem wygrał to spotkanie z Wartą. Porażka zielonych jest tym bardziej niezrozumiała, że wilnianie nie pokazali żadnej klasy gry. Grali za to niezwykle ambitnie i ofiarnie a przy tym twardo. Wykazali nadto bardzo dobrą kondycję fizyczną. Posiadają jednak duże braki techniczne, wykazując jedynie plusy w grze górą i głową. Bardzo twarde obrona i niezwykle ambitna pomoc, bardzo dobrze dysponowany, a przy tym niezwykle szczęśliwie broniący Czarski w bramce wraz z Pawłowskim i ofiarnie grającym Tatusiem w ataku, to były podopory drużyny niedzielnej wilnian, która poziomem jednak nie wychodził ponad grę naszych lig okręgowych, a nawet, uwzględniając zdolności techniczne, jeszcze im ustępuje.

W 10 min. po licznych niewykorzystanych przez Wartę akcjach, strzał ataku gości broni brawurowo Jankowski. W chwili potem piłka odbija się o poprzeczkę. To samo, jeszcze częściej, zdarza się pod bramką wilnian. W 14 min. po niebezpiecznym ataku Warty obronionym przez Czarskiego, bramkarz gości schodzi z boiska dla opatrzenia rany na głowie. Zastępuje go w międzyczasie rezerwowo Łoś, który broni następnie kilkakrotnie z powodzeniem. Wkrótce potem Słomka trafia z murowanej pozycji w słupek, a nieco później ładna bomba Scherfkego, strzelona z półobrotu, również odbija się o słupek.

W 36 min. gdy w międzyczasie Czarski wrócił znów do bramki wilnian, Scherfke wreszcie po zamieszaniu zdobywa bramkę i prowadzenie. Do przerwy jednak zieloni już mimo licznych dogodnych sytuacji, w których szczególnie zawodzi lewa strona, nie mogą podwyższyć wyniku.

Po przerwie już w 4 min. wilnianie przechodzą do ataku. Trzykrotnie odbija Jankowski piłkę, ale Tatus jest na miejscu i wyrównuje. W 16 min. mimo przewagi Warty wilnianie zdobywają w dość przypadkowy sposób drugą bramkę, którą ma na sumieniu obrona, wysunięta za daleko do przodu. Tatus zdołał minąć obrońców i po wybiegu na linię, gdzie skutecznie reklamowali aut, wilnianin nie zważając na to pakuje piłkę nieatakowaną do bramki. W 25 min. podobna niemal sytuacja. Tatus przechodzi przez obronę (tuż poza linią środkową) i znalazłszy się ponownie na linii odaje piłkę do środka, gdzie ją Biok przytomnie dobija.

Ten najmniej spodziewany dla zielonych obrót gry potęguje jeszcze bardziej napięcie i zdenerwowanie graczy gospodarzy, którzy nadal nie wykorzystują liczne murowane pozycje. Czarski w bramce wilnian jest nie do „pobicia”. Pomagają mu słupek i poprzeczka względnie twardzi obrońcy a niejednokrotnie sami napastnicy zielonych, chybający z kilku metrów.

Los, który dotad wyłącznie był po stronie gości, uśmiechnął się wreszcie raz zielonym. W ostatniej minucie gry sędzia dyktuje karnego. Nie wytrzymał jednak nerwy Scherfkego. Strzał splasowany do brzo... minął jednak fatalnie słupek.

Zawody wobec z górą 4000 widzów prowadził p. Arczyński, który pod koniec zawodów popełnił szereg błędów i mimo wyraźnego wysiłku i drobniagowości nie sędziował ku zadowoleniu wszystkich. Sędziował liniowi zaś w przyszłości muszą więcej biegać po linii, na to bowiem ich tam postawiono.

Ruch — ŁKS 2:2 (1:0)

Łódź. — Ruch przybył do Łodzi bez Wilimowskiego i Wodara. Mimo to drużyna eksmistrza Polski zagrała dobrze. Dobrze wypadł również ŁKS. Gra była ciekawa i nawet bardzo ładna.

W pierwszej części gry po szeregu niewykorzystanych obustronnie bramek, pierwszą bramkę zdobył Ruch w 25 min. przez Malcherka. Łodzie nie miało słichyż niebezpiecznych ataków, dopiero po przerwie zdobyli zasłużone wyrównanie. Już w 3 min. gry Koczewski zdobył pierwszą bramkę. Atakując dalej, 4 min. później ŁKS strzelił drugą bramkę, lecz w 17 min. Ruch przez Peterka wyrównał.

Wynik remisowy, mimo obustronnych energicznych wysiłków, utrzymał się do końca. U obu drużyn wyróżniły się linie tylne, w Ruchu nadto Brom w bramce oraz — przede wszystkim — Giemza.

Wisła — Polonia 3:2 (0:1)

Warszawa. — Polonia, która była drużyną na ogół równorzędną, miała więcej z gry i prowadziła nawet 2:0.

W 29 min. Kula strzelił pierwszą bramkę. Po przerwie już w 7 min. ten sam gracz zdobył drugą bramkę, później jednakże skuteczniej zaczęła grać Wisła. W 17 min. Artur zdobył pierwszą bramkę, a w 37 min. Chabowski z wolnego wyrównał. Trzecią, zwycięską bramkę dla Wisły w minutę później uzyskał Gracz.

Zawody, które prowadził p. Staliński, odbyły się wobec 4000 widzów i na błotnistym boisku.

AKS — Pogoń 3:1 (3:0)

Chorzów. — Z górą 4000 osób zważyło powyższe spotkanie na boisko

AKSu. Gospodarze wygrali zasłużenie, gdyż mieli zdecydowaną przewagę, zwłaszcza w pierwszej części gry.

Pierwsze dwie bramki zdobyło AKS ze strzałów samobójczych obrońców Pogoni, trzecią strzelił Piontek. Jedyną bramkę dla Pogoni uzyskał Rauch.

Sędziował p. Krukowski.

Warszawianka — Cracovia 3:1 (2:1)

Kraków. — Spotkanie to zakończyło się dużą niespodzianką. Zwycięstwo Warszawianki było jednak zasłużone. Miała ona nie tylko przewagę, ale i górowała poza tym nad Cracovią, która wykazuje wyraźny spadek formy. Wyróżnił się w Warszawiance przede wszystkim Smoczek.

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Piry, Smoczek i Świecki, jedyną dla Cracovii Madryga. Publiczności zebrało się około 5000 osób.

O WEJŚCIE DO LIGI

W niedzielę wczorajszą rozpoczęły się tegoroczne rozgrywki o wejście do ligi.

Z drużyn, które zakwalifikowały się do tych walk, jedynie Legia poznańska miała wolny dzień. Z wyników osiągniętych w pierwszym dniu rozgrywek niespodzianką była przegrana Legii warszawskiej oraz Czarnych ze Lwowa. Wyniki poszczególnych spotkań były następujące:

UNION-TOURING — ZAGŁĘBIE 2:1 (1:0)

Dąbrowa Górnicza. — Spotkanie to zakończyło się zasłużonym zwycięstwem mistrza Łodzi, który górował wyraźnie, choć wygrał dopiero po walce.

UNIA — LEGIA 1:0 (1:0)

Lublin. — Mistrz ligi warszawskiej poniósł niespodziewaną porażkę. Gra była ciekawa i niezwykle zacięta. Jedyną bramkę dla Unii zdobył Christ.

ŚLĄSK — GRYF 3:0 (2:0)

Toruń. — Gra była równorzędna. Ślązacy jako całość wypadli lepiej i zastużyli na zwycięstwo. Wszystkie trzy bramki dla nich strzelił Cebula.

REWERA — CZARNI 1:0 (1:0)

Stanisławów. — Przegrana Czarnych była pewnego stopnia niespodzianką. Rewera, grając na własnym boisku, wygrała zawody szczęśliwie, ale nie mniej zasłużenie. Jedyną bramkę strzelił Nowak.

MAKABI — POGON 1:1 (0:1)

Wilno. — Pogon z Brześcia zawiodła w ataku. Gra była obustronnie bardzo przeciętna.

Józef Kapiak zwyciężył

Warszawa. — W niedzielę rozegrany został ostatni etap wyścigu kolarskiego do morza na trasie Kutno — Warszawa (158 km). Po drodze wycofał się Mieczysław Kapiak. Na Metę przybyło 20 kolarzy. Ogółem w czasie wyścigu wycofało się 15 zawodników.

W Kutnie zaraz po starcie zainicjował ucieczkę Hofsznajder, jadąc samotnie przez 62 km. Pozostali zawodnicy mieli kłopoty z gumami. Przed Łowiczem Hofsznajder miał już tylko minutę przewagi nad czołową, która na trzecim kilometrze za Łowiczem dogoniła go.

W Błoniu uciekł Zagórski, którego dogonił na 8 kilometrów za Błoniem Józef Kapiak i Rzeźnicki. Na 38 kilometrów przed metą uciekli Kapiak, Rzeźnicki i Gołab. W Raszynie odpadł Rzeźnicki i Kapiak z Gołabem dojechali razem aż do Warszawy.

Na metę wpadł pierwszy Józef Kapiak, mając czas 4 g. 43:50, za nim o 0,2 sek mi-

nał taśmę Gołab, 3) Hofsznajder 4 g. 47:30, 4) Leśkiewicz 4 g. 47:30,2, 5) Bienko 4 g. 47:55, 6) Kudlak 4:48:40, 7) Rzeźnicki 4 g. 48:50, 8) Zagórski, 9) Trzankowski, 10) Nadolski, 11) Starzyński, 12) Frankowski, 13) Wasilewski, 14) Konopczyński, 15) Koper.

W ogólnej klasyfikacji łączny dystans wyścigu 1.050 km) zwyciężył Józef Kapiak (Jur) w czasie 34 g. 46:25,8. Dalsze miejsca zajęli: 2) Wasilewski (Fort Bema) 34 g. 57:29,2, 3) Starzyński (Syrena) 35 g. 06:43, 4) Leśkiewicz (ŁKS) 35 g. 27:13,8, 5) Koper (Ursus) 35 g. 29:40,4, 6) Kudlak (Orkan) 35 g. 49:27,8, 7) Bienko (Orkan) 35 g. 53:06,4, 8) Zagórski (Jur) 36 g. 00:14, 9) Trzankowski (Ostrowiec) 36 g. 23:29,8, 10) Rzeźnicki (Syrena) 36 g. 28:41, 11) Gołab, 12) Hofsznajder, 13) Borowski, 14) Wrzesiński, 15) Nadolski.

Przybywających zawodników oczekiwały tłumy widzów.

Łodzianki pokonały Ślązaczki

Katowice. — W niedzielę odbyło się doroczne międzyokręgowe spotkanie lekkoatletyczne pań Łódź — Śląsk, które zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem łodzianek, które w roku bieżącym wykazują dużą ruchliwość i odnoszą same zwycięstwa.

Najwięcej punktów dla drużyny łódzkiej zdobyła naturalnie Wajsówna, która zajęła cztery pierwsze miejsca. Na uwagę zasługuje wynik Kliszówny, która w

rzucie kulą uzyskała 11.26 m.

W poszczególnych konkurencjach zwyciężyły:

100 m: Kalużowa (Śl) 13.0 sek., 200 m: Kalużowa 27.5 sek., 800 m: Hezakówna (Śl) 2:36. 80 m pl.: Wajsówna (Ł), 4X100 m: 1) Łódź 53.8, 2) Śląsk.

W dal: Słomczewska (Ł) 5.19 m, wzwz: Wajsówna (Ł) 1.48 m.

Kula: Wajsówna 11.95 m, oszczep: Trytkowa (Ł) 37.75 m, dysk: Wajsówna 40.08. (c)

Mistrzostwa świata w Pradze

Praga. — W niedzielę zakończone tu zostały mistrzostwa świata w pięcioboju gimnastycznym - lekkoatletycznym, w konkurencji drużynowej pań i panów.

W skład pięcioboju, zarówno w konkurencji męskiej, jak żeńskiej, wchodzi następujące specjalności: ćwiczenia na przyrządach obowiązkowe, ćwiczenia gimnastyczne dowolne, bieg na 100 metrów, skok wzwz i pchnięcie kulą.

W klasyfikacji kobiecej zwyciężyła Czechosłowacja — 478.12 p.; drugie miejsce i tytuł wicemistrza zdobyła Polska

474.36 p., 3. Jugosławia 463.90 p., 4. Bułgaria — 297.15 p.

W konkurencji drużynowej męskiej również zwyciężyła Czechosłowacja — 809.533 p., 2. Szwajcaria 791.2 p., 3. Francja, 4. Jugosławia, 5. Polska, 6. Luksemburg, 7. Belgia, 8. Bułgaria.

W pięcioboju indywidualnym panów pierwsze dwa miejsca zajęli Czesi — 1. Gajdos 138.066 p., 2. Sladek 137.466 p., 3. Wack 136.544 p.

Giszowice dalej zwycięża

Katowice. — Na Śląsku rozegrane zostały w sobotę dwa spotkania o mistrzostwo Polski w pilce wodnej.

W Katowicach Giszowice pokonał warszaw-

ski AZS zdecydowanie w stosunku 3:0 (2:0). Bramki dla zwycięskiej drużyny zdobyli Halor, Jedrysk i Kulawik.

W Bielsku drużyna KSZO z Ostrowca zremisowała z miejscowym Haksztem 0:0.

Zwycięstwo polskich automobilistów

Warszawa. — W sobotę ogłoszona została następująca klasyfikacja Międzynarodowego Raidu Automobilklubu Polski: klasa 5: 1) Rychter (Chevrolet) 230.919 p., 2) Mazurek 230.631, 3) Karczewski. Klasa 4: 1) Rauch (Mercedes) 235.081 p., 2) Emminger 234.333, 3) mir Ifland. Klasa 3: 1) Strenger (Citroen) 227.997, 2) Pacesny 227.012, 3) Tyszkiewicz. Klasa 2: 1) Szwarcstein (Lancia) 236.344, 2) Kolaczowski 234.846, 3) Polturak. Klasa 1: 1) Ripper (Fiat 1100) 237.300, 2) Ghisalba 237.216, 3) Pronaszko.

Nieoficjalna klasyfikacja ogólna bez względu na kategorię maszyn (klasyfikacja ta nie jest przewidziana przez regulamin): 1) Jan Ripper (Polska), 2) Ghisalba (Włochy), 3) Szwarcstein (P), 4) Pronaszko (P), 5) Rauch (N), 6) por. Kolaczowski (P), 7) inż. Polturak (P), 8) Emminger (N).

W klasyfikacji zespołowej bez względu na kategorię: 1) Fiat — 710.534 p., 2) Lancia — 705.892 p.

HIPPIKA

Międzynarodowe zawody konne w Gdyni. W dniach 17, 19, 21, 23 i 24 bm. odbędą się w Gdyni międzynarodowe baltickie zawody konne, organizowane przez Pomorskie Tow. Zachęty do Hodowli Koni pod protektoratem p. ministra spraw zagranicznych. (Pat)

KAJAKARSTWO

Przed mistrzostwami Polski i świata. W dniu 9 i 10 bm. w Pucku rozegrane zostaną kajakowe mistrzostwa Polski. Zawody te będą jednocześnie eliminacją przed kajakowymi mistrzostwami świata, które odbędą się 6 i 7 sierpnia w Wachsłom w Szwecji.

Zarząd P. Z. K. zdecydował wysłać na mistrzostwa świata tylko 2 osoby: Sobierają na jedynce sztywni, oraz dwójke sztywna. Wobec rozbieżności osady dwójki Nadolny — Słuzewski z powodu choroby Nadolnego, prawdopodobnie wyjadą do Szwecji Puć — Domaszewski (KPW — Bydgoszcz). (PAT)

LEKKA ATLETYKA

Program spotkania Polska — Niemcy przedstawia się następująco: 9 bm.: po defiladzie — 100 m, tyczka, 400 m, młot, 110 m z płotkami, trójskok, 10 km, dysk, 800 m, i sztafeta 4X100 m. 10 bm.: 400 m z płotkami, skok w dal, 1500 m, oszczep, 200 m, skok wzwz, kula, 5 km, i sztafeta 4X400 m. Punktacja — 4, 3, 2, 1 p. w sztafecie — 3 p.

Niemcy — Francja 105:46. W Paryżu wobec 10 000 widzów odbyło się spotkanie między państwowe, które zakończyło się niebawem klęską naszych niedawnych przeciwników, Francuzów. Niemcy, z którymi spotkamy się w przyszłą niedzielę w Królewcu, w dziesięciu konkurencjach zajęli dwa pierwsze miejsca, w czterech dalszych — pierwsze, a jedyną zwycięstwo dla Francji zdobył Ramadier w skoku o tyczce.

PIŁKA NOŻNA

Spotkanie ligowe Polonia — AKS wyznaczono zostało w nowym terminie na 10 bm. Zawody te rozegrane zostaną w Warszawie.

Mistrzostwa piłkarskie juniorów. W dniu 10 lipca rb. rozegrane zostaną pierwsze kolejki piłkarskich mistrzostw polskich w konkurencji juniorów.

Program rozrywek 10 bm. przedstawia się następująco: Warszawa — Łódź, Zagłębie — Śląsk, Pomorze — Poznań, Białystok — Wilno, Polesie — Wolań, Lublin — Stanisławów. (Pat)

PIĘŚCIARSTWO

Niemcy — Anglia 10:6. W obecności 16 tys. widzów rozegrane zostało w Berlinie między państwowe spotkanie. Wyniki walk (od muszej do ciężkiej) były następujące: Russell (A) wypunktował Obermaiera; Wilke (N) pokonał na punkty Pottingera; Gallie (A) zwyciężył Jaro; Nuernberg (N) znokautował w pierwszej rundzie Powella; Webster (A) wypunktował Flussa; Baugarten (N) pokonał Harringtona; Vogt (N) wypunktował Browna; Runge (N) zwyciężył Prestona.

PLYWANIE

Węgier Rayki, zaangażowany przez PZP na trenera naszej drużyny watterpolowej, rozpocznie pracę 5 bm. na okres jednego miesiąca. Początkowo p. Rayki pracować będzie w Katowicach, a następnie po mistrzostwach Polski — w Warszawie.

TENIS

Jedrzejowska wróciła do kraju na parę dni. W końcu bieżącego tygodnia uda się do Hamburga na międzynarodowe mistrzostwa Niemiec. Oprócz Jedrzejowskiej wyjeżdżają: Jacobsenowa, Ignacy Tłoczyński, Baworski, Hebda i Szybała.

Stany Zjednoczone obok Budge'a reprezentować będzie w rozgrywkach o puchar Davisa Bobby Riggs, który ostatnio pokonał dwóch najsilniejszych konkurentów, Mulley'a oraz Granta.

Stan zdrowia Zuzanny Lenglen, która przez 10 lat była królową tenisa kobiecego i wycofała się z turniejów niepokonana, budzi najpoważniejsze obawy. Wobec postępów, jakie czyni w organizmie chorej anemii, konsylium uznało dokonywanie drugiej transfuzji za ryzykowne. Najwybitniejsze postacie świata sportowego paryskiego przybywają codziennie do mieszkania, by się dowiedzieć o stanie zdrowia chorej. Ostatnie wiadomości brzmiały niemal beznadziejnie.

Sędzia Fichtenholz zginął w katastrofie samochodowej

Łódź, 4. 7. — Na szosie pomiędzy Sieradzem i Zdunską Wolą wydarzyła się tragiczna w skutkach katastrofa samochodowa. Samochód jadący z Łodzi, prowadzony przez szofera Ziętkę Stanisława, przy mijaniu furmanki wpadł na jadący z dużą szybkością samochód z Sieradza, prowadzony przez Kazimierza Trębacz. Oba wozy zostały niemal doszczętnie zderzone.

Jadący w łódzkim samochodzie sędzia Sądu Grodzkiego w Łodzi Izidor Fichtenholz został zabity na miejscu, jego towarzysz adw. Nippe odniósł cięższe rany. Szofer Ziętek Stanisław został ciężko ranny. Ciężko ranny został również szofer wozu sieradzkiego Kazimierz Trębacz.

Humor sportowy

W pływaniu

— Ja robię sto metrów w 56 sekund!

A pan?

— Ja? W czterech... ratach.

(Ric et Rac, Paryż)

„Conciergerie” — paryskie więzienie-zamek

(Od własnego korespondenta „Orędownika”).

Paryż, w czerwcu
„La Cité” — gród — to najstarsza część stolicy. Znajduje się ona na uroczym wyspie Ile St-Louis, utworzonej przez odnogi Sekwany. Na niej to wznoszą się ciemne i majestatyczne mury starego zamku feodalnego, zwanego „Pałacem”, a zamieszkałego ongiś przez pierwsze dynastie władców Francji. Wiadomo zaś, że owe grody feudalne posiadały zawsze obok siebie i kaplicę i więzienie zamkowe. Miała je też stara siedziba pierwszych królów Francji w Paryżu, pochodząca z XI w., a może z jeszcze wcześniejszych lat! Wewnątrz tego potężnego czworoboku zamkowego znajduje się przepyszna Ste-Chapelle, a jedno z jego skrzydeł stanowi „Conciergerie”, najstarsze więzienie paryskie.

Gluchym echem rozlegają się w grubych murach kroki zwiedzających tę dawną siedzibę monarszą. Ileż dramatycznych wspomnień historycznych jest z nią związanych. W murach tych zamieszkiwali wielcy monarchowie: Filip Piękny, św. Ludwik, Karol VII i tylu innych królów Francji, jednak gmach ten najbardziej jest znany jako więzienie ofiar Rewolucji.

Pod ponurymi sklepieniami „Conciergerie” przesunęły się sylwetki Zyrondystów, pani Roland, pani Dubarry, Marafa, Robespierrea, Dantona, poety Andrzeja Chéniera oraz tylu, tylu innych. Wreszcie znalazła się tutaj „wdowa po Ludwiku Kapiecie”, czyli sama królowa Maria-Antonina.

Otwierają się właśnie przede mną więzienne wrota i wchodzą do tzw. publicznej sali. Trzeba bowiem wiedzieć, że więźniowie „Conciergerie” dzielili się na „pistoliers” i „pailleux”. Pierwsi — bogaci mogli za własne pieniądze, czyli „pistoles”, polepszyć swój wikt, życie, spanie; drudzy — ubodzy musieli zadowalać się wspólną salą i spaniem w niej na słomie czyli na „paille”. Stąd ich przezwisko!

W jednym lochu zwraca moja uwagę złowroga okratowana komórka. Tutaj odbywała się ostatnia toaleta skazanych. Tutaj to kat, Sanson obcinał włosy i wiązał im z tyłu ręce...

Nowy zgrzyt w zamku. Otwierają się ciężkie drzwi: oto cela więzienna, w której przebywała do ostatniej chwili życia Maria-Antonina! Kamienica posadzka — ta sama, po której stąpała skazana na śmierć córka Marii-Teresy. Tam, w głębi, stało jej skromne łóżko, na którym nocą szukała daremnie odpoczynku, a przed którym dniem się modliła; nieopodal fotel, w którym spoczywała i dumiała, podczas gdy dwóch dozorców więziennych nie spuszczało z oka królewskiej ofiary. Obecnie przy oknie, wychodzącym na podwórze, znajduje się rodzaj ołtarzyka, wzniesionego przez Ludwika XVIII, szwagra Marii-Antoniny; odprawiała się tu dawniej msza św. za jej duszę. Z tej to ponurej celi, Maria-Antonina udała się na szafot, dn. 16 października 1793 r.

Sąsiednia cela gościła Robespierrea. Dalej — sala, pamiętna pobytom Zyrondystów. Została ona potem zamieniona na kaplicę. Znajduje się w niej zresztą jeszcze ołtarz; odprawiano tu — jeszcze przed czterema laty — na-

bożeństwo dla więźniów przebywających w Conciergerie!

Dzisiaj sala Zyrondystów została zamieniona na muzeum. Znajdziemy w niej dużą witrynę, za którą jest przechowywany fotel Marii-Antoniny, ozdobny, służący jej do wody, wreszcie krucyfiks z kości słoniowej. A tuż na ścianie, obok różnych rycin, wisi złowrogi „couperet”, — topór — który służył do ścinania głów...

Ale oto snop wesołego światła przedostaje się z podwórza. I ono jednak jest pełne złowrogich wspomnień rewolucyjnych. Na nim bowiem odbyły się wrzesniowe masakry; na nim panie arystokracji prały białiznę w

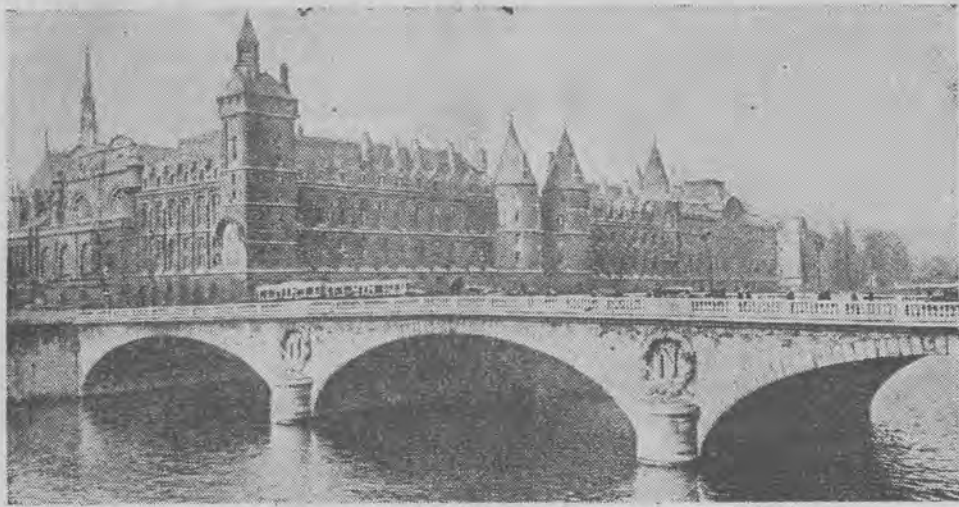
wolucyjny. Sala rycerska św. Ludwika nie jest już dziś dostępna dla turystów.

W sąsiedztwie mieści się kuchnia z kolosalnymi kominami, w których ongiś smażyły się na rożnach cielecia i barany!

Ale... w tej chwili dolatuje mnie apetyczny zapach kuchenny. Czyżby złudzenie przeszłości?

Nie — tłumaczy mi z uśmiechem mój cicerone — to przygotowuje się śniadanie dla dozorców więziennych!

Trzeba bowiem wiedzieć, że pewna część „Conciergerie” służy do dziś za więzienie dla przestępców, którzy z tzw. „dépôt” są przewożeni do innych wiezień. Dawny zaś „Pałac” królów

„Conciergerie” dawny zamek i najstarsze paryskie więzienie

fontannie do dziś zachowanej; a tam, w głębi, za wysoką kratą gromadzili się skazańcy, przed wprowadzeniem na „charette”, czyli na wóz, którym przewożono ich na miejsce egzekucji. Aż pięć gilotyn funkcjonowało wówczas na paryskich placach: 2742 osoby w samym Paryżu zostały skazane na śmierć przez Trybunał rewolucyjny.

Gdzie się jednak znajdował ten krwawy Trybunał?

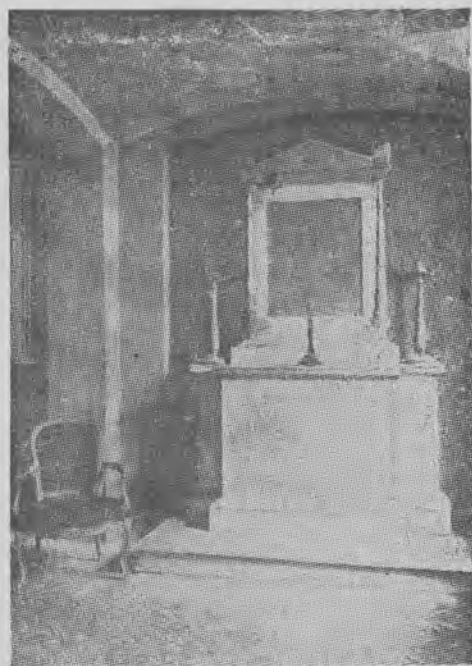
W tejże Conciergerie! Kiedy królowie Francji przeniesli się do Luwru — dawny „pałac” na wyspie św. Ludwika odstąpili Parlamentowi. Po rewolucji Conciergerie stało się rewolucyjnym więzieniem, a w dawnej komnacie św. Ludwika obradował sąd re-

Francji, a późniejszy Parlament, został po prostu zamieniony za naszych czasów na „Palais de Justice” — czyli Najwyższy Sąd, w którym mieszczą się wszystkie ważniejsze trybunały.

Wchodzę do „Pałacu Sprawiedliwości” głównym wejściem.

W korytarzach kręcą się liczne „togi”, adwokaci płci męskiej i żeńskiej, a obydwoje dyskutują zawzięcie. Nie zmierzam jednak na żadną rozprawę czy kryminalną rozprawę, ale właśnie do owej komnaty św. Ludwika.

Obszerna to sala o przepysznym złoconym suficie. Z boku — sławne schody; dzisiaj nikt już nimi nie wchodzi. Ongiś jednak wszyscy o-

Cela więzienna Marii-Antoniny

skarzeni rewolucjoniści, a więc i Maria-Antonina, musieli przejść po nich, by stanąć w obliczu Trybunału, którego obradami kierował smutnej pamięci Fouquier-Tinville. Obecnie w tych murach mieści się pierwsza Izba Trybunału cywilnego!

Przed wyjściem z Conciergerie należy jeszcze zwiedzić Ste-Chapelle, kaplicę, znajdującą się wewnątrz tego kolosalnego czworoboku.

Nosi ono także miano kaplicy św. Ludwika. Na rozkaz tego króla została wybudowana przez architekta, który monarsze towarzyszył w jego wyprawach krzyżowych. Stąd budowla nosi piętno arabskiej sztuki, stanowiąc prawdziwy klejnot architektury, pełen złota i purpury.

Św. Ludwik, podobno, sam pracował nad nią pilnował, a gdy kaplica została skończona, przeniesiono do niej w drogocennych szkatułach kolczastą koronę Chrystusa oraz żelazo lancy, która jego bok przebiła.

W czasie szalejącej rewolucji jakieś niegodne ręce obrabowały kaplicę. Święte relikwie odnaleziono jednak potem. Zostały przeniesione do katedry Notre-Dame, znajdującej się również na wyspie św. Ludwika, a której wyniosłe wieżycy stanowią ciekawy kontrast z posępnymi wieżami „Conciergerie” oraz jej dramatyczną przeszłością.

IRNA BRIARES.

Jedziemy do Ostii...

(Od własnego korespondenta „Orędownika”).

Rzym, w czerwcu.

Każdy Rzymianin uparcie powtarza, że w Ostii jest brudny piasek i hałasujące tłumy, lecz z równą niezmiennością każdej niedzieli odwiedza kąpieliskowy pociąg na podmiejskim dworcu. Pociąg ten, o wymiarach podziemnego metro, wypełniony jest po automatyczne oddrzwia radosnym nastrojem wyprzedzającym na całodzienny „flirt ze słońcem”. Kwadratury mianych marynarek i wiązane chusteczki w kwiaty, garść czeresni i dwa jajka na twardo. Uwaga! Wysokie napięcie, bo oto dziś mamy niedzielę...

Taką zwyczajną niedzielę w Ostii Piasek wydaje się rzeczywiście być brudny przez bogactwo zawartego w nim żelaza, lecz poza tym zdobia go regularnie nowoczesne obudowania kabin i marżące w słońcu leżaki pod pretensjonalnym patronatem parasoli, a ku morzu wyrasta dancinowy taras z restauracyjnym obejściem. Więc nie nie szkodzi, że piasek jest trochę czereniawy... Tym lepsze stanowi tło dla „wiecznej undulacji”...

Na morzu przesuwają się śmieszne łódzie. Z płaskiej platformy wybrzeża morze ściętnia się do wąziutkiego, spokojnego w kolorze i rysunku pasa. Jest jak gdyby stłoczone bezapelacyjną hegemonią żaru, który bije z wydętego bezdusznego nieboskłonu. Słońce jest ostre, przenikliwe i nahałne. W chwilach wolnych od kąpiele rzucamy się na chłodne wilgotną nadbrzeże i podstuchujemy plażowej rozmowy. Zresztą wszyscy leniwo do samo. Słowa jakże wloką się roniwie i bezbarwnie, przytłumione beztreścią tej południowej godziny, — słowa niepokojnym i natężonym nudnym są dźwiękiem przy refrenie umykającej dźwięcznie fali. Jak dobrze, że nie ma gramofonu — formujemy z trudnością tę myśl, stwierdzając zaledwie stan faktyczny, — i próbujemy solnego osadu na wargach, którym obdarzyła nas kąpiel w Morzu Tyreńskim...

Oto słońce ucieka już wzdłuż wybrzeża. Goniąc je odnajdujemy na przestrzeni kilku kilometrów tłocznie uszeregowane zabudowania nowoczesnych kąpielisk. Proporcjonalnie do odległości od dworca stają się one coraz bardziej luksusowe (względem na klientelę z samochodem). Nadmorską tę defiladę rozpoczynają prymitywne w konstrukcji rodzinne altany (12 osób, koszt wypożyczenia na miesiąc 600 lirów), skupione w zagrodach łazienkowych, a kończą przytulne drobniaki wyrafinowanych w swej elegancji cacek z barem, Murzynem, lustrzaną posadzką i barwnymi klubami pod zwiśm różanej pergoli. Amerykański dzin, podany z włoskimi lodami, czyli wyszukany komfort w romantycznej oprawie.

Posadzkę asfaltowej drogi zdobią szeregi samochodów, czekających na jej marginesie pod białą płachtą płótna (uwaga, słońce!).

...Uwaga, słońce! To samo mówią skłębione na prędcie szalasy z gałęzi na dzikiej plaży (zresztą zjawisko międzynarodowe — podobnie jak w Dębnie).

A teraz wyruszamy na podbój Ostii — na rowerze! Trzeba podporządkować się miejscowym zwyczajom, wypożyczyć rower za kilka lirów w kiosku za dworcem i z poważną miną towarzyskiego rytuału wymijać manewrujący rowerami po asfaltowych sznurach ulic tłum. Starsze panie w „shortach”, dostojnicy w trampach, i młodzież w pizamach. Całe to towarzysztwo plażowe sunie na dwóch kołach do pobliskiej „Pinety” — pinowego lasu. Tam jest chłód i zawarowana zachodzącym słońcem cisza. I nikt się nie obawia, by przerysująca las autostrada wypłoszyła urok naturalnego piękna. Wręcz przeciwnie, Pinie są bardzo łaskawe limuzynom w uprzejmej postaci cienia, a w krzaku ginie malowniczo porzucony rower...

Bo dziś jest niedziela.

A wszystko służy potęgowaniu przyjemności. I taki jest sens i racja istnienia asfaltowego chodnika, jak i całej Ostii w ogóle. Ta „matematyka radości”, uprawiana przez faszizm z taką żelazną konsekwencją programu społecznego, znajduje w samym fakcie istnienia Ostii swój najlepszy wyraz. Ostia jest bowiem dziesięcioletnim dzieckiem faszystowskiej ery; z gluchej płaszczyzny piachu i mako-wych pól wyrosła nagle pod bokiem stolicy na pierwszorzędną stację klimatyczną. Odległość 20 minut jazdy od Forum Romanum jest przyczyną, że cały szereg Rzymian mieszka dziś już tam stale, dojeżdżając codziennie do pracy. W kierunku powiązania Rzymu z morzem za pomocą Ostii przejawia swe tendencje wystawa włoska w 1942 roku, której tereny rozciągają się wzdłuż dzisiejszego toru kolejowego.

W chwili obecnej znaczenie Ostii streszcza się, ściśle biorąc, w trzech nowoczesnych zakładach zdrowotnych dla dzieci (czynnych przez cały rok w formie czasowych kolonii), aeroporcie, szkole dla synów poległych marynarzy i przepięknej pocztce. No i oczywiście kompleksy prywatnych will i zgrabnych kamienic czynszowych, z powstawianymi twarzowo między krzyżującą się autostradą palmami.

Lecz Ostia — to przede wszystkim model zorganizowanej przyjemności. Jest zawsze słońce, i zawsze chłodna woda. Jest jazz z wytworną oranżadą i romantyczny gaik piniowy za mostem. Jest żagiel i rower po asfalcie, jest wiedeńskie ciastko „Krapfen uso viennese” i lody w czekoladzie „africano”. A poza tym jest ultranowoczesna linia konstrukcji i ściemniany słońcem tłum. Wystarczy, by zachwycić każdego przybysza, a Rzymianina znów zmusić do powrotu w następną niedzielę — mimo... brudnego piasku i hałasującego tłumy!

ULA PIĘCHOCKA.

Ste-Chapelle, wybudowana za czasów św. Ludwika, w latach 1245-1248

Polska wyprawa wyruszyła na Szpicberg

Dnia 1 lipca uczeni opuścili Tromsøe — Badania zjawiska zlodowacenia w tzw. epoce lodowcowej

Tromsøe. (PAT). Polska wyprawa glaciologiczna na Szpicberg zorganizowana przez Polskie Koło Polarne wyruszyła z Tromsøe 1 lipca

Udział w wyprawie biorą: inż. Stefan Bernardzikiewicz, uczestnik poprzednich polskich wypraw polarnych na Szpicberg i Grenlandię, oraz doc. dr Bronisław Halicki i Ludwik Sawicki. Ekspedycja prowadzi będzie badania nad lodowcami, ich działalnością oraz zjawiskami zachodzącymi na przedpolu lodowców.

Wyniki tych badań mają przyczynić się do pogłębienia naszej znajomości

Złożenie hołdu Matce Boskiej Swarzewskiej

Swarzewo. (PAT.) „Dni Morza” zakończyły się w niedzielę hołdem biskupów morskich Okoniewskiego i sufragana Dominika oraz wyższego duchowieństwa u stóp Królowej polskiego morza w Swarzewie.

W uroczystości brały udział rzesze wiernych północnego Pomorza. Kazanie wygłosił ks. bisk. Okoniewski. Nabożeństwo dziękczynne celebrował sufragan Dominik.

Generał Stachiewicz w Helsinkach

Helsinki. (PAT). W sobotę przybył do Helsinek szef sztabu głównego gen. Stachiewicz i złożył przed południem wizyty oficjalne szefowi fińskiego sztabu gen. Oeschowi, naczelnemu dowódcy armii fińskiej gen. Oestermannowi, posłowi R. P. Sokolnickiemu, urzędującemu ministrowi obrony premierowi Cajanderowi oraz urzędującemu ministrowi spraw zagranicznych Volonnai.

Śmiertelny wypadek na dworcu autobusowym

Poznań, 3. 7. — W sobotę około godz. 21 wydarzył się na poznańskim dworcu autobusowym śmiertelny wypadek, którego ofiarą padł 40-letni obywatel Leon Jankowski zamieszkały w Kaliszu.

Śp. Jankowski wrócił z podróży i wdając się w rozmowę nie zauważył cofającego się autobusu, który potrafił go i powalił na ziemię, przygniatając całym swym ciężarem. Przywołane Pogotowie Ratunkowe (66-66) odwiezło ciężko poranionego Jankowskiego do Szpitala Miejskiego. Skutkiem poważnych obrażeń na głowie i piersiach, Jankowski nie odzyskawszy przytomności zmarł w pół godziny po wypadku. (jr)

Dr Dybowski naczelnym dyrektorem ZUSu

Warszawa. (Tel. wł.). Minister Opieki Społecznej zatwierdził dotychczasowego dyrektora departamentu Ubezpieczeń Społecznych dra Tadeusza Dybowskiego na naczelnego dyrektora ZUSu. Dr Dybowski objął urządowanie w sobotę. (w)

Płonący las

Muszyna. (Tel. wł.). W lasach, należących do gminy Tylicz pod Muszyną, wybuchł groźny pożar, który, strawiwszy znaczną ilość drzewa materiałowego, złożonego w sągach, przerzucił się na lasy nadleśnictwa państwowego w Muszynie.

W natychmiastowej akcji ratunkowej wzięła udział cała okoliczna ludność, straż ogniowa oraz harcerze, obozujący w Tyliczu.

Pożar udało się zlokalizować, szkody są jednak dość znaczne. W czasie akcji ratunkowej dotkliwych poparzeń doznał kierownik obozu harcerskiego w Tyliczu.

Stada wilków

Sanok. (Tel. wł.). W pow. sanockim w gromadzie Czeremcha na pograniczu czeskosłowackim pojawiło się stado wilków wędrownych, przybyłe ze strony czeskiej.

Wilki poczyniły szkody porywając przebywające na pastwiskach barany i owce

ści zjawiska zlodowacenia podczas tzw. epoki lodowcowej, kiedy przeszło trzy czwarte całego obszaru Polski po-

krywał potężny płaszcz lodowca.

Wyprawa potrwa około trzech miesięcy.

Gwałtowny orkan na Morzu Północnym

Gdynia. (Tel. wł.). Jacht Akademickiego Związku Morskiego „Krzysztof Arciszewski”, który ostatnio wyruszył z Kilonii do Amsterdamu, natrafił na Morzu Północnym na silne sztormy, które zmusiły go do schronienia się do portu Cuxhaven położonego u ujścia Łaby.

Po 2-dniowym postoju, w czasie którego szalał sztorm o sile wiatru do 11 stopni Beauforta „Krzysztof Arciszewski” wyruszył w dalszą drogę. Sztorm zmusił jednak jacht do ponownego szukania schronienia, tym razem na wyspie Helgoland.

„Krzysztof Arciszewski” jest pierwszym polskim jachtem, który przybył do tej wyspy. Po dwudniowym posto-

ju „Krzysztof Arciszewski” w dniu 30 czerwca wyruszył w dalszą drogę. Pomysłne w ostatnich dwóch dniach wiatry pozwalają spodziewać się, że za kilka dni przybędzie do Amsterdamu.

Szkuner harcerski „Zawisza Czarny” powrócił do Gdyni z reisu szkolnego do Kalmaru, gdzie musiał zatrzymać się dwa dni dłużej z powodu sztormu. Równocześnie w Kalmarze schroniło się 38 szkunerów handlowych oraz szkolna fregata „George Stage” duńskiej marynarki handlowej. W czasie pobytu w Kalmarze zorganizowano trzykrotnie ogniska harcerskie, które cieszyły się dużym powodzeniem wśród ludności i miały wielkie znaczenie propagandowe.

Wojska tureckie w sandżak Aleksandretty

wpuściła Francja, nie chcąc tracić całkowicie tego „terytorium autonomicznego“

Paryż. (Tel. wł.) Francja zgodziła się na wejście do sandżaku Aleksandretty 2500 żołnierzy tureckich, którzy wspólnie z 2500 żołnierzami francuskimi czuwać będą odtąd nad porządkiem w kraju. Dowództwo zastrzeżone zostało generałowi francuskiemu, pod którego rozkazami pozostawać ma turecki pułkownik.

Według napływających tu informacji, ludność turecka w sandżaku przygotowała się do entuzjastycznego przyjęcia tureckiego wojska. Przygnębienie panuje wśród Arabów i Ormian, z których wielu opuści kraj po zlikwidowaniu nieruchomości.

Dyplomacji francuskiej udało się, dzięki temu ustępstwu, uniknąć zatargu z Turcją. W Rzymie i Berlinie uważano, że zatarg ten jest nieunikniony.

Antiochia. (PAT) Francusko-turecka konferencja sztabów głównych, odbywająca się pod przewodnictwem gen. Huntziguera, dowódcy francuskich wojsk wschodnich, w której uczestniczy gen. Hassin Gunduz, drugi szef sztabu armii tureckiej, zakończyła się.

W sobotę o godz. 19,30 nastąpiło podpisanie układu.

Francusko-turecka współpraca wojskowa, polegająca na równości efektów, rozpocznie się z chwilą parafo-

wania przez Ankarę traktatu przyjaźni.

Po przyjęciu urzędowym na cześć gen. Gunduza przez gen. Huntziguera w jego rezydencji w Antiochii, generał turecki wyjechał do Turcji przez Aleksandrettę.

Antiochia. (PAT) Po podpisaniu układu francusko-tureckich sztabów generalnych, wydany został następujący oficjalny komunikat:

W Antiochii podpisany został układ między sztabami generalnymi francuskim i tureckim, zawarty na zasadzie traktatu z dn. 29 maja 1937. Układ ten ma na celu przygotowanie ewentualnej współpracy obu armii, celem zapewnienia integralności terytorialnej w Sandżaku Aleksandretty oraz utrzymania obowiązującego na tym obszarze statutu politycznego.

Natychmiast po podpisaniu tego układu, podpisany został również przez reprezentantów obu sztabów protokół dodatkowy, normujący warunki, w których odbywać się będzie współpraca wojsk francusko-tureckich.

Aleksandretta. (PAT) Delegacja tureckiego sztabu generalnego opuściła Aleksandrettę, udając się do Ankary. Pułkownik Fawzi Mandjung pozostał w sandżaku Aleksandretty w charakterze łącznika z urzędami.

Złodzieje samochodowi w Niemczech

Berlin. (PAT.) Policja kryminalna w Berlinie po wytrwałych poszukiwaniach zlikwidowała 5-osobową bandę młodocianych złodziei samochodowych w wieku od 18—21 lat, którzy w ostatnich miesiącach popełnili przeszło 100 kradzieży samochodów w różnych miastach niemieckich.

Werbunek letników dla Austrii

Wiedeń. (PAT) Opublikowano ponownie odezwę Gauleitera Buerckla, nawołującą Niemców do odwiedzania Austrii, a zwłaszcza letnisk alpejskich.

Powtórzenie tej odezwę spowodowane zostało małą frekwencją letników z Rzeszy w miejscowościach alpejskich.

Gdzie jest żona Litwinowa

Londyn. (PAT). Los żony Litwinowa pozostaje w dalszym ciągu tajemnicą. Pogłoski, że została ona rozstrzelana, w dalszym ciągu kursują po Londynie.

Ostatnie wiadomości od p. Litwinowa zawarte były w liście otrzymanym w Londynie przez jej matkę. List ten datowany był 6 czerwca i pisany ze Swierdłowska na Uralu, gdzie, jak potwierdziła matka p. Litwinowa, żona sowieckiego komisarza spraw zagr. przebywała od 6 miesięcy jako nauczycielka języka angielskiego. W tym ostatnim liście p. Litwinowa pisała, że niedługo pojedzie na kilka dni do Moskwy. Od tego czasu wszelki ślad po niej zaginął.

Dalsze zrywanie tam w Chinach

Tokio. (PAT) Agencja Domei donosi: Naczelne dowództwo wojsk chińskich, dążąc do powstrzymania ofensywy japońskiej na ostatniej linii obrony Hankou, przebiegającej przez Hanyang i Wusang, postanowiło zniszczyć tamę na Yang-Tse pod Hankou.

Chińczycy wolą raczej zatopić miasto, niż dopuścić do okupowania go przez wojska japońskie.

1014 zniszczonych samolotów chińskich

Tokio. (PAT). Agencja Domei donosi, że morska sekcja cesarskiej kwatery głównej wydała w sobotę oficjalny komunikat, z którego wynika, że od chwili wybuchu konfliktu w Chinach do dnia 26 czerwca zniszczyli japońscy lotnicy 1014 samolotów chińskich, z czego 498 zostało zestrzelonych, a 516 zniszczonych na ziemi. W tym samym okresie czasu utracili Japończycy 88 samolotów.

Komunikat ten donosi również o zatopieniu w ciągu czerwca 6 chińskich okrętów wojennych.

Wileński kiermasz św. Piotra i Pawła

Miłość wśród serc piernikowych i obwarzanków — Wyroby kołodziejskie — Konie i duhy — Miejscowi caballeros — Maluczy i wielki świat

(Od własnego korespondenta „Orędownika“)

Wilno, 29 czerwca.

„Ja kocham cię, kup mnie po groszu dwie sercy różowienki” — prosi lubego panienka. „Ot irunda” (głupstwo) odpowiada nonszalanci młodzian; przetrzuca jednak stopy pierników lukrowanych w kratki, kropki, zygzaki, przesycanych „bakteriami mi-

dalej zabawki, obrazy, kwas chlebowy, magiczne sztuki, „lody waniliowe na żołądek bardzo zdrowe”, — ale to wszystko nieważne, to można znaleźć i na „Kaziuku” i na innym kiermaszu. Kiermasz „Piotra Pawła” odbywa się pod znakiem Piasta-kołodzie-

„stopy pierników lukrowanych w kratki...”

ja. Przede wszystkim „duhy” — aż dziw. Wielkie i ciężkie, jak na perszerony, choć koniki wileńskie małe i niepozorne. Jak określił je jeden cudzoziemiec „są to zwierzęta przypominające trochę konie, zwane koniakami”. Dalsze części zaprzęgu również w wielkiej obfitości koła, sprychy, piasty do kół i wreszcie gotowe powozy. Brony, niecki, siła, łyżki „po pindziesiąt gro-

szy” sprzedawane przez caballeros w kolosalnych słomianych kapeluszach. „Przeszłe lata my też sprzedawali i od-

„w kolosalnych słomianych kapeluszach...”

bijali nas (fotografowali — red.) kole kościola” — chwali się wieśniak. Przez tłum przeciska się człowiek prowadzący osła. „A wo patrzaj, jaka ładna cieluska” (ciele) — mówi chłopiec przybyły z ostępów leśnych w szeroki świat.

Słoneczniki i pogodnie na kiermaszu, drobne radości pochłaniają maluczkich przybyłych z zapadłych wsi, dokąd nie docierają odgłosy świata, ani obecne doniosłe wydarzenia dziejowe.

ZOFIA ŁASTOWSKA.

swego systemu. Sprawiło jej to wprost jakąś sady-
i trochę piénędzy, pani Rolandowa nie zmieniała
w wyjątkowych wypadkach w kasie były wpływy
w niej stopniowo jakies skąpstwo. Bo nawet, gdy
wpłynęła na zgrzytliwość jej usposobienia i wyrobił
były rzezawyście pustki i prawdopodobnie fakt ten
był się jednak rzadko. Najczęściej w kasie „Dziennika”
pensyj i honorariów autorskich. Chwile takie zdarza-
jej dobrej woli i dobrego humoru zależały wypłaty
pracowników redakcji i administracji. Wyjącznie od-
była prawdziwym dyktatorem dla wszystkich współ-
Pani Rolandowa, wdowa, nieokreślonego wieku,
urzędującej jedynie do trzeciej.

Floty przed odejściem kasjerki, pani Rolandowej,
gnał do administracji „Dziennika”, aby zdobyć nieco
gorszy piéniasze. Ubrał się więc błyskawicznie i po-
Polniską do teatru, oraz że posiada całego majątku
jego myślą po przebudzeniu było, że zaprosił pannę
Staszek zbudził się dopiero o drugiej. Pierwszą

Nie...

— Zwartowalesz Staszku? Co ci jest?

— Kłamię!

— Och, przesiłczne, niebieskie!

ona oczy?

— Wydaje ci się... Stuchaj, jakiegoś...

— Cóż to za mucha cię ugryzła?

Janek spojrzał na niego zdziwiony.

— Staszek!

— Przestań już ziewać... Denerwujesz mnie —

razliwie głośno.

Szli dalej w milczeniu, tylko Janek ziewał prze-

— Poznałem ją przed dwoma tygodniami...

— Dawno ją znasz?

— Oczywiście... Wysoce... Na trzecim piętrze.

nicy, z której wyszedłeś?

— Możesz tylko powiedzieć, czy to w tej kamie-

— 60 —

— Przecież pan ma bilety redakcyjne?
— Z biletu redakcyjnego korzysta już nasz spra-
wodawca sportowy... A tak bym pragnął zobaczyć
naszego boskiego Cyganiewicza! Ale, a propos! Sły-
szalem, że mają wystawić pomnik Cyganiewiczowi na
jednym z placów warszawskich...

— Prawdopodobnie fakt ten
był się jednak rzadko. Najczęściej w kasie „Dziennika”
pensyj i honorariów autorskich. Chwile takie zdarza-
jej dobrej woli i dobrego humoru zależały wypłaty
pracowników redakcji i administracji. Wyjącznie od-
była prawdziwym dyktatorem dla wszystkich współ-

— To bardzo przykre! Chciałem pójść dziś do

— Coż robić! Z pustego nie naleję.

— Ba, kiedy potrzebuję na dziś!

— Przyjdź pan jutro...

— Może choć z dziesięć złotych...

mu sucho.

— W kasie nie ma dziś ani grosza — przerwała

człowieka...

pe. — W rękach pani leży możność uszczęśliwienia

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— Najmilsza pod słowem opiekunko potrzebu-

jęcych wsparcia! — mówi z patosem, całując ją w ja-

— 61 —

— Po przedstawieniu Staszek zaproponował:

— Może pójdziemy do jakiego lokalu?

— Bardzo chętnie, ale innym razem — odpowie-

działa wesoło.

— Dlaczego nie dziś?

— Bo jutro mam dyżur od wczesnego rana. Na

przyszły raz, to już inaczej się urządzę...

— Kiedy więc będzie ten „przyszły raz“?

— Niech pan do mnie zatelefonuje...

Gdy ją odprowadził do domu i pożegnał przed

bramą, ogarnęła go złość.

— Ładne wyobrażenie mieć będzie o mnie! Za-

chowałem się jak idiota! — pomyślał.

W dość posępny nastroju wrócił do domu. Obaj

współlokatorzy już spali.

Staszek stanął nad śpiącym Jankiem i obserwo-

wał go przez dłuższą chwilę, wreszcie westchnął:

— Cholera! Przystojne bydlę!

Nocy tej długo nie mógł zasnąć.

IV.

W najbliższą niedzielę trzech przyjaciele wybrali

się do hrabiego Topolskiego.

O wczesnej, rannej godzinie zajęła przed dom

elegancka, zielona limuzyna, marki Mercedes i do

mieszkania pani Agnieszki zadzwonił wytworny szo-

fer w liberii, wręczając list do Staszka. W liście tym

Topolski zapraszał serdecznie całą trójkę, aby spędzi-

ła niedzielę w Topolnicy, obiecując wszelkie sielskie

rozkosze. Staszek przeczytał głośno ten list i zerwaw-

szy się jednym susem, krzyknął wesoło:

— A więc jedziemy na wieś! Wstawajcie śpiochy.

— Hurra! — zawołał Janek.

— Ja nie pojedę — mruknął Felek.

— Dlaczego? — zapytał Janek, mydląc twarz do

golenia

— Ma pan już wydawcę? — zapytał Staszek.

Profesor Kłos uśmiechnął się niefrasobliwie.

— Ach, wydawcy się znajdują! A gdy wydam moje

dzieło, rozumie pan: katedra na uniwersytecie pewna!

— Niepoprawny optymista! — pomyślał Staszek.

— Świat i ludzie nie są tacy źli, jak się panu wy-

daje — powiedział poważnie astronom, jakby odga-

dając jego myśli. — Filozof angielski Hutcheson

rzekł: „zło danego czynu jest takie, jak stopień cier-

pienia i ludzi cierpiących. Ten czyn jest więc naj-

lepszy, który daje największą szczęśliwość najwięk-

szej liczbie ludzi!“ A czyż to takie trudne do zrealizo-

wania, panie Staszku?

Astronom podniósł głowę do góry i wzrok jego

tonął w bezmiarze niebios. Uśmiechał się do gwiazd i

szeptał do siebie jakieś niezrozumiałe słowa. Nagle,

jakby przypomniawszy sobie obecność Staszka, rzekł

głośno:

— O jakże naiwni i zarozumiali są ludzie, wyo-

brażając sobie, że oni jedynie istnieją w całym

wszechświecie! Że jedynie ziemia, ten marny pyłek

kosmosu, jest zamieszkała!

— To już nie ścisła astronomia, tylko poezja —

zaśmiał się Staszek.

Od astronomii do poezji, taka sama niedaleka

droga — odpowiedział profesor Kłos — jak od wyż-

szej matematyki i fizyki do metafizyki. Przyjdzie

dzień, gdy my, przedstawiciele ścisłej wiedzy, suchy-

mi cyframi, długimi kolumnami mozolnych rachun-

ków, stwierdzamy prawdziwość najśmielszych hipo-

tez filozofów, mistyków, poetów, odchylimy tajemni-

czą zasłonę czwartego wymiaru...

— Panie redaktorze, nadeszły depesze — zamel-

dował chłopak z drukarni.

Zamordował swą rodzinę, po czym zastrzelił się

Sierpc. (Tel. wł.) Nadeszła tu wiadomość z Rypina (miasto w woj. warszawskim) o strasznej zbrodni, jakiej dokonał na swej rodzinie 19-letni Jan Wesolowski, syn inwalidy wojennego.

Wesolowscy, którzy zamieszkiwali w małym mieszkanku przy ul. Mławskiej 19, utrzymywali się z niewielkiej renty, którą otrzymywał 42-letni Antoni Wesolowski, nałogowy alkoholik. Stosunki domowe były okropne. Wesolowski prawie codziennie pod wpływem alkoholu urządzał awantury w domu i wszczynał kłótnie z żoną i dziećmi. Pod wpływem tych stosunków jeden z synów Wesolowskiego popełnił samobójstwo.

Gdy ostatnio doszło do poważnej awantury, Wesolowski rzucił się na 19-letniego syna Jana i pobił go, po czym wypędził z domu oświadczając, że nie będzie swego syna nadal utrzymywał.

Następnego dnia po awanturze inwalida wyszedł z mieszkania, pozostawiając w domu żonę i dwie córki 14-letnią Jadwigę i 12-letnią Janinę. W tym czasie przybył wypędzony 19-letni Jan Wesolowski, który w niewyjaśnionych dotychczas okolicznościach zamordował siekierą swą rodzinę, następnie opuścił mieszkanie.

Zbrodnię odkryła służąca sąsiadów, która wszedłszy do pokoju zastała tam zwłoki 42-letniej Wesolowskiej i jej córek z rozbitymi siekierą głowami. W pobliżu ofiar leżało nakrwawione narzędzie morderstwa.

Natychmiast powiadomiona policja

przybyła na miejsce zbrodni i odszukawszy ojca rodziny zatrzymała go aż do wyjaśnienia sprawy strasznego mordu.

Zamordował, a później tańczył na trupach

Słomim. (Tel. wł.) Niezwykłą zbrodnię wykryto w gajówce Szafarnia, gdzie 28-letni Roman Siwy zamordował swego brata, jego żonę i dwoje bratanków.

W położonej wśród lasów gajówce Szafarnia zamieszkiwał gajowy Jan Siwy z żoną i dwojgiem małych dzieci. Nagle cała rodzina gdzieś zaginęła, a do gajówki wprowadził się brat zaginionego Roman Siwy, który opowiadał, iż jego braterstwo z dziećmi wyjechało do Ameryki.

Więść o nagłym i tajemniczym zaginięciu doszła do policji powiatowej w Słomimie, która poddała obserwacji Romana Siwego.

W kilkanaście dni po zaginięciu gajowego Siwy ożenił się z córką zamożnego gospodarza z sąsiedniej wsi i urządził w gajówce huczne weselisko, trwające dwa dni.

Wkrótce po weselisku przybyła do Romana Siwego policja i przystąpiła do rewizji. Szczególną uwagę policji zwróciły niedawno odrywane deski podłogi. Gdy je podniesiono i zaczęto kopać w ziemi, natrafiono na głębokości około metra na zwłoki zaginionych. Gajowy z żoną — jak stwierdziło badanie

Poszukiwania za mordercę trwały pewien czas, aż wreszcie znaleziono go martwego w lesie Prusinowskim pod Rypinem, gdzie odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

Więść o zbrodni wywołała olbrzymie wrażenie wśród mieszkańców Rypina. Policja przeprowadza energiczne dochodzenia celem wykrycia przyczyny okropnego morderstwa.

— zginęli od kul rewolwerowych, dzieci wskutek rozbicia czaszek o ścianę.

Aresztowany Siwy przyznał się do potwornej zbrodni, ponadto oświadczył, że chciał również zamordować nowoposiadłą żonę, aby zdobyć jej posag. Swego brata z rodziną wymordował w celu zawładnięcia dobytkiem.

Więść o strasznej zbrodni wywarła wstrząsające wrażenie na mieszkańcach okolic Słomimia. Specjalnie odzuli ją weselnicy, którzy tańczyli na trupach pomordowanych w okropny sposób.

Zebrań „Pracy Polskiej” w Zgierzu i Brzezinach

Łódź, 3. 7. — W sobotę w Zgierzu odbyło się zebranie publiczne, zorganizowane przez Związek Zaw. „Praca Polska”. Referaty w sprawie robotniczej na temat walki z żydostwem wygłosili p. Michalak, członek zarządu okręgowego Str. Nar. w Łodzi, i p. Kotasiński z Brzezina.

Zebranie było bardzo liczne i świadczyło o wzmożonych wpływach „Pracy Polskiej”.

Podobne zebranie odbyło się w niedzielę w Brzezinach w sali Straży Ogniowej, na które przybyło ponad 400 osób. Referat nt. „Czym jest „Praca Polska”, wygłosił delegat zarządu okr. Związku Zaw. „Praca Polska” w Łodzi i p. Kotasiński na temat lokalnych stosunków.

Dziś strajk woźniców w Łodzi

Łódź, 4. 7. — Na walnym zgromadzeniu, odbytym przy ul. Przejazd 34, woźnicy uchwalili podjąć strajk z dn. 4 bm. i prowadzić akcję strajkową aż do czasu podpisania przez właścicieli wozów układu zbiorowego wedle ustalonego już tekstu.

Groźny pożar w Łodzi

Łódź, 3. 7. — W składzie paszy Walentego Nowackiego wybuchł pożar, który z kolei przeniósł się na sąsiedni dom mieszkalny.

Mimo energicznych wysiłków dwóch przybyłych oddziałów straży, płomień strawił budynki niemal doszczętnie. Straty wynoszą ok. 45.000 zł.

Jak wykazały wstępne badania, ogień podłożyli najprawdopodobniej czyjś zbrodnicze ręce.

Pogrzeb

śp. Teofila Siekowskiego

Łódź, 3. 7. — W dniu wczorajszym odprowadzono na wieczny spoczynek zwłoki śp. Teofila Siekowskiego, członka Stronnictwa Narodowego.

W pogrzebie wzięło udział kilkuset narodowców z pocztami sztandarowymi czterech kół organizacji. Obecny był również dr Czesław Rostkowski, prezes koła Śródmieście, do którego należał śp. Zmarły.

Nad mogiłą przemawiali mgr Paweł Szwajdler i p. Słodowicz.

Konie przywozły zabitego przez piorun

Łódź, 4. 7. — Krew mrozący w żylach wypadek wydarzył się w czasie burzy w Ciosach pod Łodzią. W powracającego do domu wieśniaka Stanisława Kostrzewicza z Ciosów uderzył piorun i zabił go na miejscu. Rozszalałe konie pognały w kierunku zagrody. Dromownicy znaleźli na wozie stygnące już zwłoki.

Kronika Łodzi

Sekcja młodych lekarzy. W Łodzi ukonstytuowała się na wzór innych ośrodków w kraju sekcja młodych lekarzy województwa łódzkiego. Zebraniu organizacyjnemu, w którym uczestniczyło kilkudziesięciu lekarzy, przewodniczył dr Brunon Czapliski, prezes łódzkiego oddziału Związku Lekarzy Państwa Polskiego. Przewodnictwo sekcji powierzono drowi Antoniemu Moszczyńskiemu. Nowy zespół lekarzy w działalności swej opierać się będzie na statucie Polskiego Tow. Społeczno - Lekarskiego.

Zebrania dozorców domowych. Odbyło się zebranie Związku Zawodowego Dozorców Domowych „Praca Polska”, poświęcone omówieniu sytuacji, jaka się wytworzyła wskutek nieprzestrzegania przez właścicieli domów, przeważnie Żydów, postanowień orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej w sprawie warunków pracy i płacy. We większości wypadków nie jest honorowana wysokość stawek. Stwierdzono także, że dozorczy domowi żyją w okropnych wprost warunkach mieszkaniowych. Zagadnienia te przedstawił wyczerpująco p. Rajmund Gałek.

Samobójstwa i inne wypadki. W dniu wczorajszym targnęły się na życie trzy osoby: Józefa Stankiewicz, lat 24 (Pabianicka 41), zastrzelił się karabinkiem; 26-letnia Genowefa Szendlerowa (Wrzesińska 136) zażyła kwasu solnego i 35-letni Wolf Altman (Zawadzka 20) zażył nieznanej trucizny. Samobójców umieszczono w szpitalu. Szczególnie groźny jest stan Szendlerowej.

W ciągu dnia wczorajszego doszło do 18 bójek i rozpraw nożowych oraz napaści ulicznych, z których uczestnicy wyszli z lekkimi obrażeniami. 38-letni dozorca domowy Antoni Krzepiński (Limanowskiego 135) został ciężko ranny na ul. Brzezińskiej 159. Polamano mu rękę i rękę. Krzepińskiego w ciężkim stanie umieszczono w szpitalu.

Pożar od piorunu. W trakcie nocej burzy piorun wznicił pożar w domu Holzschuhera (Obywatelska 20). Zniszczeniu uległ dach i poddasze. Straty wynoszą około 5000 zł.

W ataku szału zdemolował willę

Warszawa. (Tel. wł.) W Rakowcu pod Warszawą dostał ataku szału 42-letni przemysłowiec Karol Messenhausen, na skutek czego zdemolował swoją luksusową 18-pokojową willę.

Messenhausen zamieszkiwał przez dłuższy czas w Turcji, gdzie zajmował stanowisko radcy Polskiego Monopoli Spirytusowego. Ożeniwszy się tam z córką wysokiego urzędnika tureckiego, powrócił do kraju, po czym objął stanowisko dyrektora fabryki maki kartoflanej w Wielkopolsce. Po pewnym czasie przybył do Warszawy i zbudował sobie w Rakowcu pod Warszawą luksusową willę, zamieszkiwał w niej z żoną, kilkuletnią córką i obsługą.

Niestety nie było szczęśliwe w Polsce życie przemysłowca. Popadłszy jeszcze podczas swego pobytu w Turcji w okropny nałóg pijaństwa, nie mógł się odzwyczaić od alkoholu i pił coraz więcej, aż wreszcie rozwinęła się na tym tle choroba nerwowa,

wskutek której dostawał często ataków szału i stał się niebezpiecznym dla otoczenia. Wobec takiego stanu rzeczy w willi przebywał stale lekarz psychiatra, by mieć pieczę nad chorym.

Ostatnio zaraz po wyjściu lekarza chory zażądał stanowczo wódki, awanturując się przy tym. Choć nie otrzymał jej od rodziny, postarzał się nie wiedzieć gdzie o alkohol, po wypiciu którego dostał nagłe ataku szału.

Wypędziwszy z mieszkania kobiety, zamknął drzwi willi na klucz i rozpoczął demolowanie luksusowego urządzenia. Dokonawszy zniszczenia na około 10 tysięcy złotych, zasnął wyczerpany.

Wezwana telefonicznie karetka pogotowia, zabrała Messenhausera do zakładu dla alkoholików pod Grodnem, okazało się bowiem, że znajduje się on w ostatnim stadium delirium tremens.

Wyrzucili kobietę z 3 piętra

Warszawa. (Tel. wł.) Dom przy ul. Ogrodowej 46 stał się widownią niezwykłej zbrodni.

O północy weszło do bramy trzech mężczyzn w towarzystwie kobiety, którzy udali się z nią na klatkę schodową w podwórzu. Niezadługo lokatorów zaalarmował odgłos upadku ciała na podwórzu. Gdy wybiegli, zobaczyli leżącą na ziemi bez znaku życia jakąś niewiastę, która doznała pęknięcia czaszki.

Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził już tylko śmierć nieznaną kobietę, policja zaś ustaliła, że zabita została zrzucona z 3 piętra, na którym znaleziono butelkę po wódce i resztki zakąski.

Dochodzenie ustaliło też, że zrzuconą z okna była 21-letnia Leokadia Napiórkowska, córka robotnika. Zwłoki jej przewieziono do prosektorium celem dokonania sekcji.

Zatrzymani przez policję trzej towarzysze zabitej twierdzą, że Napiórkowska sama wyskoczyła przez okno. Badany ojciec Napiórkowskiej oraz sąsiedzi zeznali podczas badania, że zabita nie zdradzała zamiarów samobój-

czych i wychodząc z domu była w dobrym humorze.

Policja prowadzi w dalszym ciągu dochodzenia, by ustalić faktyczny stan.

Miasto nabywa szpital na Radogoszczu

Łódź, 2. 7. — Odbyło się posiedzenie tymczasowej Rady Miejskiej, którego głównym punktem obrad była sprawa wykupna szpitala na Radogoszczu im. Konsztadtów.

Rada przyboczna przyjęła wniosek komisji o wykupnie szpitala za cenę miliona 200 tys. zł, przy czym 200 tys. złotych Zarząd Miejski ma wypłacić natychmiast, resztę zaś wpłacać będzie w ciągu 10 lat.

W czasie debat nad tą sprawą dwóch radnych wypowiedziało się przeciwko wykupywaniu szpitala ze względu na jego zły stan, wymagający dalszych poważnych inwestycji. Na tym tle wywiązała się między referentem, a opozycjonistami dość ostra utarczka słowna.

Zakłuł swoją narzeczoną

Warszawa. (Tel. wł.) W sobotę wieczorem w domu przy ul. Chłodnej nr 60 dokonano okropnej zbrodni na 18-letniej Halinie Wołochównie, córce właścicielki straganu z ubraniami na placu Kercelego.

Zbrodnię odkrył syn straganiarki Władysław Wołoch, gdy powróciwszy do domu z pracy, zauważył w przedpokoju ślady krwi. Idąc za śladami, znalazł w kuchni leżącą na podłodze w kałuży krwi swą siostrę Halinę.

Wezwany natychmiast lekarz pogotowia stwierdził zgon ofiary zbrodni wskutek upływu krwi z kilku ran klutych. Powiadomiona równocześnie policja znalazła na podłodze okrwawiony fiński nóż, którym zbrodniarz zakłuł Wołochównę, po dochodzeniach zaś ustaliła, że morderstwa dokonał narzeczoną młodej dziewczyny, 21-letni Tadeusz Michalak.

Michalak od roku odwiedzał Wołochównę w charakterze narzeczone-

go i odprowadzał ją codziennie do wytwórni dywanów przy ulicy Żytnej, gdzie miała stałe zajęcie. Gdy jednak przed kilku dniami uległa redukcji, przebywała całe dni w domu. Michalak, pracownik fabryki torebek, nie cieszył się dobrą opinią, toteż matka zamordowanej sprzeciwiała się jego małżeństwu z jej córką. Na sprzeciwie te Michalak odpowiadał, że jeśli nie dostanie Haliny za żonę, to ją zabije.

W dzień morderstwa rano przybył Michalak do Wołochówny i po rozmowie wyszedł. Około godz. 13 widział go, gdy z podwórza spoglądał w okna narzeczonej, następnie zauważono Michalaka na krótko przed godziną 16, wchodzącego do mieszkania Wołochówny. Miał wówczas rękę w kieszeni. Kiedy zbrodniarz wyszedł — nikt nie zauważył.

Policja poszukuje zbrodniarza, który ukrył się gdzieś przed okiem władz.

Ogłoszenia

1-lamowy milimetr lub jego miejsce kosztuje w zwyczajnych na stronie 6-lamowej 15 groszy, na stronie redakcyjnej (4-lamowej) a) przy końcu części redakcyjnej 30 groszy, b) na stronie czwartej 50 groszy, c) na stronie drugiej 60 groszy, d) na stronie wiadomości miejscowych 1.— zł. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tym 3 nagłówkowych) słowo nagłówkowe drukiem tustym, 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. Ogłoszenia większe wśród drobnych poczynając od ostatniej strony, 1-lamowy milimetr 30 groszy. Ogłoszenia skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca — od poszczególnego wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia do bieżącego wydania przyjmujemy do godziny 10.30, a do wydań niedzielnych i świątecznych do godziny 9.00 rano. Za błędy drukarskie, które nie znikszatają treści ogłoszenia administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmujemy tylko za opłatą z góry.

Nakład i czerponki: Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu. — Konto P. K. O. Poznań 200 149. Poczta konto rozrachunkowe: Poznań 3, numer kartotek 03.

Prenumerata

poczta miesięcznie 2.34, kwartalnie 7.— zł (6 wydań w tygodniu). — Przez

agentury własne (7 wydań w tygodniu) miesięcznie 2.35 oraz odpow.

dopłata za odosłanie do domu. Egzemplarz pojedynczy codzienny 10 groszy, niedzielny 15 gr.

Adres redakcji i administracji centralnej: Poznań, św. Marcina 70. Telefony: 40-72, 14-76.

33-07, 44-61, 35-24, 35-25; po godz. 19 oraz w niedziele i święta tylko: 40-72. Redaktor

odpowiedzialny: Jan Płazak z Poznania. Za wiadomości i artykuły z m. Łodzi odpowiada

Władysław Maciąż, Łódź, ul. Piotrkowska 91. Za ogłoszenia i reklamy odpowiada Antoni

Leśniewicz z Poznania. — Rekopisów niezamówionych redakcja nie zwraca. — W razie wy-

padków, spowodowanych siłą wyższą, przeskąd w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie

odpowiada za dostarczenie pisma a prenumeratorki nie mają prawa domagania się niedo-

starczonych numerów lub odszkodowania.

Kobiety fińskie nie wyobrażają sobie życia bez pracy

Na ulicach miasta Helsinki ze wszystkich stron otacza nas uśmiech-

chwile na jednej ze stacyj, znak aby ruszył dalej, dała mu umundurowana, postawna zawiadowczyni, a wzdłuż toru ujrzelismy pracujące nad umocnieniem szyn robotnice.

A przecież wszyscy są tutaj weseli i odczuwa się wokół pulsujące życie. Zwiedzając miasto zatrzymujemy się na chwilę przed rozpoczętą budowlą. Z ciężarem 80 kilo na plecach, w wielkich białych rękawicach, w fartuchu i chustce na głowie pracuje murarka i to kilkadziesiąt razy na dzień wstępuje z cegłą po drabinie. Cicerona naszego, którym jest młodziutka studentka fińska prosimy, aby zapytała

budowli. Robotnica obrzuca nas zdziwionym spojrzeniem i dowiadujemy się, że popołudnie spędza jeszcze przy innej pracy.

Wobec tego pytamy już samą studentkę czy wszystkie kobiety tutaj tak bardzo pracują i dla czego?

— Przecież bez pracy byłoby nudno!

— No! Dobrze! O ile to jest koniecznością życiową!

Dziewczyna śmieje się.

— U nas pracują wszyscy, biedni i bogaci, jesteśmy do pracy przyzwyczajone, państwo potrzebuje naszych rąk. — Mężczyźni zawsze walczyli, a kobiety fińskie zawsze pracowały.

Opowiada nam też o tym, że nie jedna z jej koleżanek, już po ukończeniu magisterium nie zawahała się przyjąć za granicą miejsca służącej, celem wydoskonalenia się w językach i objęcia po powrocie do kraju posady w jakimś biurze turystycznym.

Opowiedziała nam również kursujący tu w Helsinkach znany dowcip, że dlatego nie widuje się w Finlandii

Zawiadowczyni stacji

nieogolonych mężczyzn, ponieważ fryzjerkami są kobiety, a te już dbają o to, aby tu wszystko i wszyscy wyglądali jak należy.

TURYSTA.

Samochód trzeba napelnić benzyną

nięte, uprzejme i pełne uroku „równoprawnienie”.

Z początku jeszcze się trochę dziwimy, jeszcze stawiamy różne, niewłaściwe pytania, ale niebawem prąd życia porwuje nas w swoje nurty i wszystko zaczyna się wydawać naturalne, zwykłe, może nawet konieczne.

Pierwszy szok przeżyliśmy już zaraz przy zaopatrywaniu w benzynę naszego samochodu. Oto na stacji tankowej przywitała nas uśmiechnięta, przemiła Finka, która ze spokojem, prędko i grzecznie zaopatrzyła wóz na dalszą drogę.

W hotelu same kobiety, od służącej do portiera. W tramwaju i autobusie bilet podaje nam delikatna rączka kobieca, wagon restauracyjny obsługuje w pociągu kobieta, liftem wozí nas w górę i na dół, jest stewardessą na okręcie i w samolocie.

I wówczas również, gdy pociąg nasz — przemierzając dalekie równiny Finlandii zatrzymał się przez

Kelnerki w historycznym zajeździe

robotnicę, czy bardzo będzie zmęczona, gdy około godziny 5-ej zejdzie z

Fantastyczna kariera Kemala Paszy

Slawa Kemala Paszy narodziła się podczas wojny światowej, jako obrońcy Dardanelów. Podczas następnych, niespokojnych lat, dzięki swym zdolnościom oratorskim i wojskowym stał się wodzem nowej Turcji. 3 marca 1924 r. pozbawił się sultana, organizując republikę świecką i kładąc kres dominacji kleru. Od tego czasu narzucał narodowi jedną reformę po drugiej, aż nie pozostało prawie nic z dawnych tradycji.

Najpierw zabronił noszenia fezy. Dla przykładu ubrał w czapki swą gwardię przyboczną. Objężdżając cały kraj, sam włożył szeroką panamę. Tłumy oniemiały ze zdziwienia: dla Turków „kapelusze” były oznaką znienawidzonych cudzoziemców i chrześcijan. Gdy przykład nie podziałał, użył siły. Policja otrzymała rozkaz aresztowania noszących fezy.

Następnie Ghazi (zwycięzca) powołał prawników europejskich, by ułożyli nowe kodeksy, wzorując się w handlowym na Niemczech, w karnym na Italii, oraz w cywilnym na Szwajcarii. Zniesiona została poligamia i haremy. Panie, które dawniej nigdy nie ukazywały się publicznie bez zasłoniętych, obecnie pojawiły się w teatrze w towarzystwie męskim, a nawet grały w tenisa w partiach mieszanych. Nowa konstytucja pozwoliła wziąć udział w wyborach 2 milionom kobiet, a nawet została posłanką. 8-go lutego 1935 r. osiemnaście posłanek, wśród oklasków swych kolegów, złożyło przysięgę. Dziesięć z nich było nauczycielkami, czterzy ławnikami, jedna lekarzem i dwie zajmowały się rolnictwem. I to w narodzie, gdzie od setek lat kobiety prowadziły egzystencję niemal roślinną. Zmieniono tradycyjne pożywienie, wprowadzono podanie ręki. Wschodnie lenistwo teraz nie w modzie, tradycyjny „kismet” i wzruszenie ramion wywołuje zgorszenie.

Gdy Kemal Pasza objął rządy, 95 proc. Turków zaliczało się do analfabetów. Obecnie ucza się wszyscy czytać i pisać, wszędzie są szkoły. Wszystkie większe miasta mają doskonałe kliniki, wszędzie wprowadzono odczyty i pokazy kinematograficzne dla matek o zdrowiu, higienie i wychowaniu.

Angora, było to miasto wielce zanie-

dbane, w zimie bajoro, w lecie zbiorowisko zakurzonych, nędznych chałup. — Kemal sprowadził inżynierów i profesorów, by zbudowali stolicę.

Plan pięcioletni dał Turcji własne fabryki sukna, wyrobów bawełnianych i jedwabnych, skór, opon samochodowych i mebli. Poza jedną pożyczką, wziętą od Sowieków, Ghazi finansuje swe plany z dochodów bieżących. Armia, marynarka i lotnictwo zostały zmodernizowane. — Curtiss - Wright, towarzystwo amerykańskie, wybudowało fabrykę amunicji i nadesłało specjalistów.

12-letni chłopiec wykrył bandę zbrodniarzy

Małego Buddhe Granzana wyrwał ze snu jęk, dochodzący z przyległego pokoju. Po chwili usłyszał niski, chrapliwy, bardzo nieprzyjemny głos, który pamiętał potem przez szereg lat. Przerażony chłopiec schował się za szafę i czekał tam, aż się wszystko uspokoi. Gdy po jakimś czasie odważył się wyjść z ukrycia, stwierdził z przerażeniem, że zamordowano ojca. Policja, mimo usilnych poszukiwań, nie natrafiła na ślad przestępców. Chłopiec jednak poprzysiągł sobie, że znajdzie pana o przykro brzmiącym głosie. Oddany do jednego z przytułków, uciekł stamtąd wkrótce i rozpoczął poszukiwania. — Całe dnie i noce spędzał na ulicach i przedmieściach Kalkuty, zajmując się najróżnorodniejszymi pracami, żeby nie umrzeć z głodu.

Pływały lata a on nie tracił nadziei, że uda mu się osiągnąć cel. Wreszcie jednego dnia odnosząc paczkę z dworca jakiegoś pana posłyszał rozmowę jego z bileterem. To był on — zabójca jego ojca. — Chłopiec przekonawszy się, że ów nieznajomy zatrzymał się na czas dłuższy w hotelu, poszedł na posterunek policji, opowiedział całą tragedię, która rozegrała się przed trzema laty i historię swych poszukiwań. Policja wszczęła dochodzenie, które doprowadziło do uwięzienia, poszukiwanego już od dawna, nieuchwytnego szefa bandy zbrodniarzy.

Wills-Moody mistrzynią Wimbledonu

Łondyn. — W sobotę zakończyły się w Wimbledonie nieoficjalne tenisowe mistrzostwa świata. Zawody przyniosły niebawem triumf tenisistom amerykańskim, którzy zajęli wszystkie pierwsze miejsca we wszystkich bez wyjątku konkurencjach.

Mistrzostwo panów, jak już podaliśmy, zdobył bezapelacyjnie rudowłosy Amerykanin Donald Budge, który jest obecnie bezkonkurencyjny.

W grze podwójnej pań zwyciężyły Amerykanki Marble i Fabyan, bijąc bez trudu parę francusko-angielską Mathieu-Yorke 6:2, 6:3.

W grze podwójnej panów mistrzostwo zdobyła para amerykańska Budge-Mako, bijąc parę niemiecką Henkel-Metaxa 6:4, 3:6, 6:3, 8:6.

W grze mieszanej para amerykańska Budge-Marble pokonała łatwo w dwóch setach parę Henkel-Fabyan 6:1, 6:4.

Grę pojedynczą wygrała po raz ósmy Helen Wills-Moody, bijąc swą rodaczkę, Amerykankę Jacobs 6:4, 6:0.

Wynik ten jest o tyle sensacją, że pierwszy raz zwycięstwo odniosła kobieta powyżej trzydziestki. Wills-Moody liczy już bowiem 32 lata. Swe zwycięstwa rozpoczęła już jako dziewczynka (z warkoczami) w 1922 r. Pasmo jej zwycięstw sko-

czyło się dopiero jesienią 1934 r. Poważnie chora przegrała wówczas finał mistrzostw Stanów Zjednoczonych w Forest

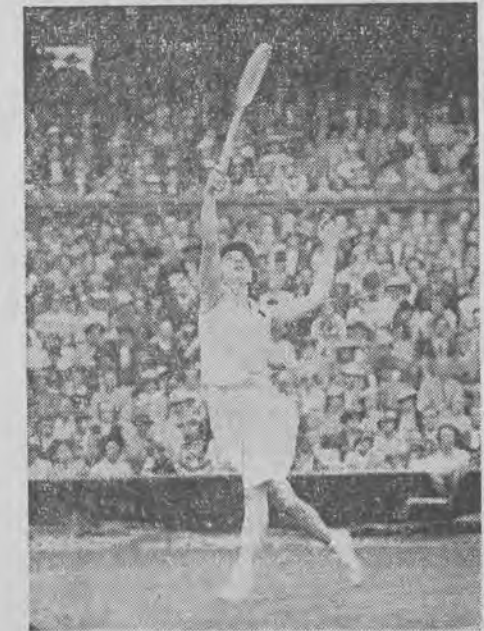
HENKEL

zawiódł oczekiwania Niemców, przegrywając w półfinale z Austinem.

Hill do... Helen Jacobs. Gdy wyzdrowiała, na wiosnę następnego roku pojechała wprost do Anglii, zgłosiła swój udział w turnieju wimbledońskim i... w finale wzięła rewanż, bijąc prawie cudem w trzech setach Helen Jacobs. Po tym zwycięstwie Wills-Moody wycofała się z czynnego życia. Dopiero ostatniej zimy odmyśliła się. Zaczęła trening, następnie brała udział na wiosnę w turniejach w Ameryce a później ze zmiennym szczęściem w Europie. Szczytem jej ambicji było wygrać Wimbledon, a prawdopodobnie cichym marzeniem... jeszcze raz pokonać Helen Jacobs. Helen Wills-Moody, mimo swych 32 lat, dopięła swego!

DAWNA MISTRZYNI CIĘŻKO CHORA

Paryż. — Najlepsza w swoim czasie tenisistka świata słynna Zuzanna Lenglen zachorowała ciężko na zanik czerwonych ciałek krwi. Dokonano kilkakrotnych transfuzyj krwi, jednak stan zdrowia tenisistki francuskiej nie uległ polepszeniu.

WILLS-MOODY W AKCJI

PIERWSZA WYRAŻNA FOTOGRAFIA PRZEDSTAWIAJĄCA PORĄŻKĘ SCHMELLINGA

Z Ameryki nadeszły okrzem pierwsze fotografie, przedstawiające pokonanie niemieckiego pięściarza Schmellinga przez murzyna Louisa (z lewej).